

การศึกษาผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลสุวรรณภูมิ

**The Evaluation of the Instructional Design Model to Enhance the
Democratic Personality of Under Graduate Students
Rajamangala University of Technology
Suvarnabhumi**

ปริณุต ไชยนิษฐ์ และ สมพงษ์ เกษานุช

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Parinut Chaiyanich and Sompong Kesanuch

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand

Corresponding Author, E-mail: parinut23@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) แนวโน้มการพัฒนบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) ระดับความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่สอนในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ จำนวน 4 ห้อง ห้องละ 15 คน รวมจำนวน 60 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย 2) แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มในการพัฒนบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ชัดเจนมากขึ้นในแต่ละสัปดาห์ โดยมีการพัฒนบุคลิกภาพทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งหมด 2) อาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ: ผลการประเมิน; รูปแบบการจัดการเรียนรู้; บุคลิกภาพประชาธิปไตย

Abstracts

The objectives of this article were to study 1) the trend of democratic personality development of undergraduate students; 2) the level of satisfaction for instructors towards the instructional design model to enhance the democratic personality of under graduate students Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi which is part of the research on The Instructional Design Model to Media Development Process to Enhance the Democratic Personality of Students at of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi by using quantitative research methodology The sample was a teacher who taught in the Science of Being Desirable Citizens Subject 4 people by specific selection and students enrolled in the Science of Being Desirable Citizens Course, amounting to 4 classes, not less than 15 students per class total of 60 people, which are obtained by choosing a specific type. The instruments used in the study were 1) democratic personality assessment form; 2) teacher satisfaction assessment form. The data were analyzed using descriptive statistics such as mean and standard deviation.

A result of this study was found in the following aspects 1) the samples tended to develop a more pronounced democratic personality each week. All aspects of personality development were all in good condition. 2) The teachers were satisfied for the instructional design model to enhance the democratic personality of under graduate students as a whole was at the highest level of satisfaction.

Keywords: Evaluation; Instructional Design Model; Democratic Personality

บทนำ

การศึกษาของผู้เรียนในระดับปริญญาตรี ถือเป็นการศึกษาระดับสูงตามพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2551 : 298) เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในระดับที่ 2 เมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจึงก้าวไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงกว่า ที่เรียกว่า หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นหลักสูตรที่ประกอบด้วยประสบการณ์ทางวิชาการเฉพาะด้านขั้นสูงที่ลุ่มลึก เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นนักวิชาการขั้นสูงในสาขาวิชานั้น ๆ ของผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับนี้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองจากการค้นคว้าวิจัย และสามารถนำองค์ความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมประเทศชาติ เปรียบเทียบกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เน้นให้บุคคลมีจิตสำนึกต่อความเป็นพลเมืองดี สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคมและมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2548 : 3-4) จึงเห็นได้ว่า หลักสูตรในระดับอุดมศึกษา มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากหลักสูตรการศึกษาในระดับอื่น โดยเป็นการพัฒนาผู้เรียนและสร้างกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ ทั้งยังสอดคล้องกับการพัฒนาคนและวุฒิภาวะของผู้เรียนอีกด้วย ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา เป็นผู้ที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่หรือกำลังจะเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว จึงถือเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะสูงและมีความรับผิดชอบสูงต่อไปในระดับบัณฑิตศึกษา โดยทั่วไปแล้วผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจะมีรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ (Approaches to

Learning) ที่แตกต่างกันไป แต่มีปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับการพัฒนาบุคลิกภาพอันเต็มไปด้วยจิตสำนึกแห่งความเป็นพลเมืองดี

สำหรับความเป็นพลเมืองดีนั้น ในมุมมองของไอเซนค (Eysenck, 1970 อ้างถึงใน นพมาศ อังพระ (ธีรเวคิน), 2546 : 30-32) ที่มองว่า ในบุคลิกภาพมีความเป็นประชาธิปไตยได้ โดยเขาให้ความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะของบุคคลที่มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ มีความรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความสามัคคีธรรม ความมีสิทธิ์และศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย หากอธิบายด้วยคุณลักษณะบุคลิกภาพประชาธิปไตยในวิถีชีวิตตามทัศนะของศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี จะมองได้ว่า บุคคลหากได้อยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยแล้ว ควรมีการแสดงออกต่อกันและกันบนหลักการประชาธิปไตย 3 ประการคือ 1) มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีเคารพระบอบ หมายถึงการให้เกียรติซึ่งกันและกันทั้งทางกาย วาจา และความคิด เคารพในความคิดของผู้อื่น แสดงความคิดเห็นออกมาโดยไม่ล่วงเกินบุคคลให้โอกาสและเคารพความคิดเห็นของทุกคน 2) มีการแบ่งปันร่วมงานกันและประสานงานกัน คือสามัคคีธรรม หมายถึงการที่บุคคลใด มีความสามารถในด้านใดก็ตาม ก็รับอาสาไปทำ ไม่บ่าเบียดหรือหลีกเลี่ยง ทุกคนร่วมมือกันและประสานงานกันทำงานตามอัตภาพ 3) มีความเชื่อมั่นในปัญญา คือปัญญาธรรม หมายถึงการใช้ปัญญาร่วมมือร่วมมือกันอย่างสามัคคี (สาโรช บัวศรี, 2520 : 36)

ลักษณะที่เรียกว่าการเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตยเช่นนี้ จะทำให้บุคคลสามารถเสริมบุคลิกภาพและปรับการวางท่าทีอิริยาบถโดยไม่ได้คำนึงถึงการแสดงออกเป็นหลัก แต่คำนึงถึงการเอาใจเขา มาใส่ใจเราและการอยู่ร่วมกัน ด้วยการให้เกียรติและเคารพกันทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยใช้หลักการระบอบ นอกจากนี้การมีจิตใจรับอาสาไปทำ ไม่ทำเป็นเมินเฉยเก็บศักยภาพของตนเองไว้ เช่นนี้เป็นการใช้หลักสามัคคีธรรม และสุดท้ายการเลือกใช้ปัญญาสามารถสร้างความร่วมมือให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้

สำหรับการตีความของบุคคลถือเป็นเรื่องสำคัญมากเพียงไรสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา แต่การตีความบุคคลอื่นสำคัญยิ่งกว่า จำเป็นอยู่บนความคิดที่ว่า มีความเข้าใจที่มีมาก่อนหน้านี้ ที่เราไม่สามารถพิสูจน์ถูกหรือพิสูจน์ผิดกับข้อเท็จจริงที่ประจักษ์ได้ ทำได้เพียงดูความน่าจะเป็นไปได้มากกว่าอย่างทีริเคอร์ นักทฤษฎีศาสตร์การตีความกล่าว (Ricoeur, 1979 : 29-30) นอกจากนี้ยังพบว่า การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมทำให้เกิดการคุยกันในทุกฝ่าย ขยายพื้นที่แห่งความรู้ใหม่ต่อยอดไปสู่การพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ได้ (ปริญญ์ ไขนิษฐ์ และคณะ, 2564 : 51-64)

ที่ผ่านมาได้มีการศึกษาถึงความเป็นพลเมืองเพื่อการส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตยไว้หลายงาน โดยหัวใจสำคัญอยู่ที่การส่งเสริมให้บุคคลสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมโดยยึดมั่นและเชื่อมั่นในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม ความเป็นตัวของตัวเอง มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเคารพหลักความเสมอภาค เคารพสิทธิของกันและกัน เท่าเทียมกัน กล้าเสนอความคิดต่อส่วนรวม ให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางการเมืองคำนึงถึงประโยชน์ส่วนใหญ่ ยึดถือกติกาของสังคมเป็นหลัก ใช้เหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์ มีน้ำใจ เลือกรับข่าวที่

เหมาะสมและมีประโยชน์ ฟังตนเอง ดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำหรือความอุปถัมภ์ของใคร กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบในตนเองยึดถือคำสั่งสอนของศาสนามาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน มีการสำนึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรู้จักลำดับความคิดไตร่ตรองปัญหา รู้หน้าที่ของตนเอง เข้าใจตระหนักในหน้าที่ของตนเอง การเป็นผู้รู้จักผล รู้จักเป้าหมาย พัฒนาศักยภาพของตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม (ปรมต วรรณบวร และคณะ, 2560 : 85-100) คณะผู้วิจัยเห็นว่าทั้งหมดนี้ นอกจากจะเป็นการส่งเสริมที่จะช่วยผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ให้กลายเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้ว การส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตยยังส่งผลให้ผู้เรียนในระดับนี้มีคุณภาพสูงและมีความรับผิดชอบสูงต่อไปในระดับบัณฑิตศึกษาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

แต่สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในช่วงเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเน้นครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered Approach) การเรียนในลักษณะนี้นอกจากจะไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มศักยภาพแล้ว ยังไม่ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่แท้จริงอีกด้วย การประเมินผลการสอนอย่างตรงไปตรงมาตามสภาพความเป็นจริงจะทำให้ผู้สอนได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีคุณค่าเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ได้ใช้รูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ (1) การสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย (Research Based Instruction) (2) การสอนแบบกลุ่มสืบสวน (Group Investigation Model) (3) การสอนแบบอภิปราย (Discussion) (4) การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case Study) (5) การสอนโดยการอธิบาย ถาม-ตอบ (Lecture Recitation) และ (6) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Instruction) (เรณูมาศ มาอุ่น, 2559 : 169-176)

ข้อดีข้อเสียของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทุกรูปแบบจะถูกสะท้อนอย่างตรงไปตรงมาในผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังเช่นงานของประไพลิน จันทน์หอม (2559 : 241-255) ที่ได้ทำการศึกษการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการถ่ายโยงองค์ความรู้ทางศิลปะของนักศึกษาศิลปศึกษา พบข้อสังเกตเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นควรประกอบด้วย 1.1) หลักการของรูปแบบฯ ประกอบด้วยการใช้กรณีศึกษาที่หลากหลาย, การสอนทักษะการคิดและการกระตุ้นการรู้คิด 1.2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ 1.3) ขั้นตอนของรูปแบบฯ และ 1.4) การประเมินความสามารถในการถ่ายโยงองค์ความรู้ทางศิลปะก่อนและหลังใช้รูปแบบฯ ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2.1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สามารถพัฒนาความสามารถถ่ายโยงองค์ความรู้ให้เพิ่มขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความเข้าใจในเนื้อหาศิลปะของนักศึกษาศิลปศึกษาให้เพิ่มขึ้นได้ และยังค้นพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการถ่ายโยงองค์ความรู้ทางศิลปะเป็นการใช้เนื้อหาศิลปะผนวกกับการสอนทักษะการคิด โดยนักศึกษากล่าวว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ไป

ประยุกต์ใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และในการสอนนักเรียน เป็นการทบทวนความรู้เดิมและเสริมสร้างความรู้ใหม่และเป็นการฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความต้องการนำ 1) แนวโน้มการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยทั้ง 7 ด้าน และ 2) ความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี นำมาศึกษาผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยคณะผู้วิจัยเชื่อว่าผลงานอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ” ที่ได้รับงบประมาณกองทุนส่งเสริมงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ประเภททุนพัฒนานักวิจัยระดับกลาง) ครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการหรือเทคนิคอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพให้กับผู้เรียนในระดับปริญญาตรีหรือระดับอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ อาจารย์ที่สอนนักศึกษาระดับปริญญาตรีในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ จำนวน 23 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ จำนวน 4 ห้อง ห้องละ 15 คน รวมจำนวน 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย อาจารย์ที่สอนนักศึกษาระดับปริญญาตรีในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ 4 ศูนย์พื้นที่) มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1) อาจารย์ที่สอนในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ (Science of Being Desirable Citizens) จำนวน 4 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากพื้นที่การวิจัย พื้นที่ละ 1 คน ได้แก่

1) ศูนย์พระนครศรีอยุธยา หันตรา	จำนวน 1 คน
2) ศูนย์พระนครศรีอยุธยา วาสுகี	จำนวน 1 คน
3) ศูนย์นนทบุรี	จำนวน 1 คน
4) ศูนย์สุพรรณบุรี	จำนวน 1 คน

1.2.2) นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศาสตร์แห่งการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ (Science of Being Desirable Citizens) จำนวน 4 ห้อง ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากพื้นที่การวิจัย พื้นที่ละ 1 ห้อง ได้แก่

1) ศูนย์พระนครศรีอยุธยา หันตรา	จำนวน 1 ห้อง (ไม่น้อยกว่า 15 คน)
2) ศูนย์พระนครศรีอยุธยา วาสูกี	จำนวน 1 ห้อง (ไม่น้อยกว่า 15 คน)
3) ศูนย์นนทบุรี	จำนวน 1 ห้อง (ไม่น้อยกว่า 15 คน)
4) ศูนย์สุพรรณบุรี	จำนวน 1 ห้อง (ไม่น้อยกว่า 15 คน)

2. เครื่องมือการวิจัย

เนื่องจากงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ” ที่ได้รับงบประมาณกองทุนส่งเสริมงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ประเภททุนพัฒนานักวิจัยระดับกลาง) จึงมีรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้ *ลักษณะของเครื่องมือ* 1) แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย 2) แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีรายละเอียดแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้ 1) คะแนนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ตลอด 4 สัปดาห์ เป็นส่วนที่ประเมินการเข้ากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ไม่ต่ำกว่า 4 สัปดาห์ 2) ผลรวมบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ มีความรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีสามัคคีธรรม ความมีสิทธิและศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ทั้งหมดนี้หลังเข้าร่วมกิจกรรมตลอด 4 สัปดาห์ 3) ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยแต่ละสัปดาห์เพื่อประเมินผลบุคลิกภาพประชาธิปไตยในแต่ละด้าน เป็นคะแนนแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มในการพัฒนาที่ชัดเจนมากขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 4 โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยของการพัฒนาสัปดาห์ต่อสัปดาห์ (เทียบจากสัปดาห์ก่อนเป็นฐาน) สามารถแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการคิดเป็นร้อยละเปรียบเทียบในแต่ละสัปดาห์จากสัปดาห์ที่ 1-4 ทั้ง 7 ด้าน คณะผู้วิจัยสรุปภาพรวมบุคลิกภาพในแต่ละด้าน และสรุปผลเป็นคะแนนเฉลี่ย

3.2 แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอน คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่อาจารย์ผู้สอนได้ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนของการจัดส่งแบบประเมินความพึงพอใจ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) คณะผู้วิจัยนัดหมายเพื่อแจ้งกำหนดการส่งแบบประเมินความพึงพอใจ 2) ดำเนินการจัดส่งแบบประเมินความพึงพอใจ 3) นัดประชุมออนไลน์เพื่อชี้แจงและซักซ้อมความเข้าใจในการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ พร้อมระบุกำหนดการและช่องทางการส่งกลับแบบประเมินฯ ให้กับอาจารย์ผู้สอน 4) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย

การวิเคราะห์ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตย ใช้เกณฑ์การประเมินของศิริชัย พงษ์วิชัย (2549 : 56-58) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
3.26 – 4.00	ดีมาก
2.51 – 3.25	ดี
1.76 – 2.50	พอใช้
1.00 – 1.75	ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากนั้นคณะผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอน

การวิเคราะห์ผล ใช้เกณฑ์การแปลความค่าเฉลี่ย 5 ระดับดังนี้ เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

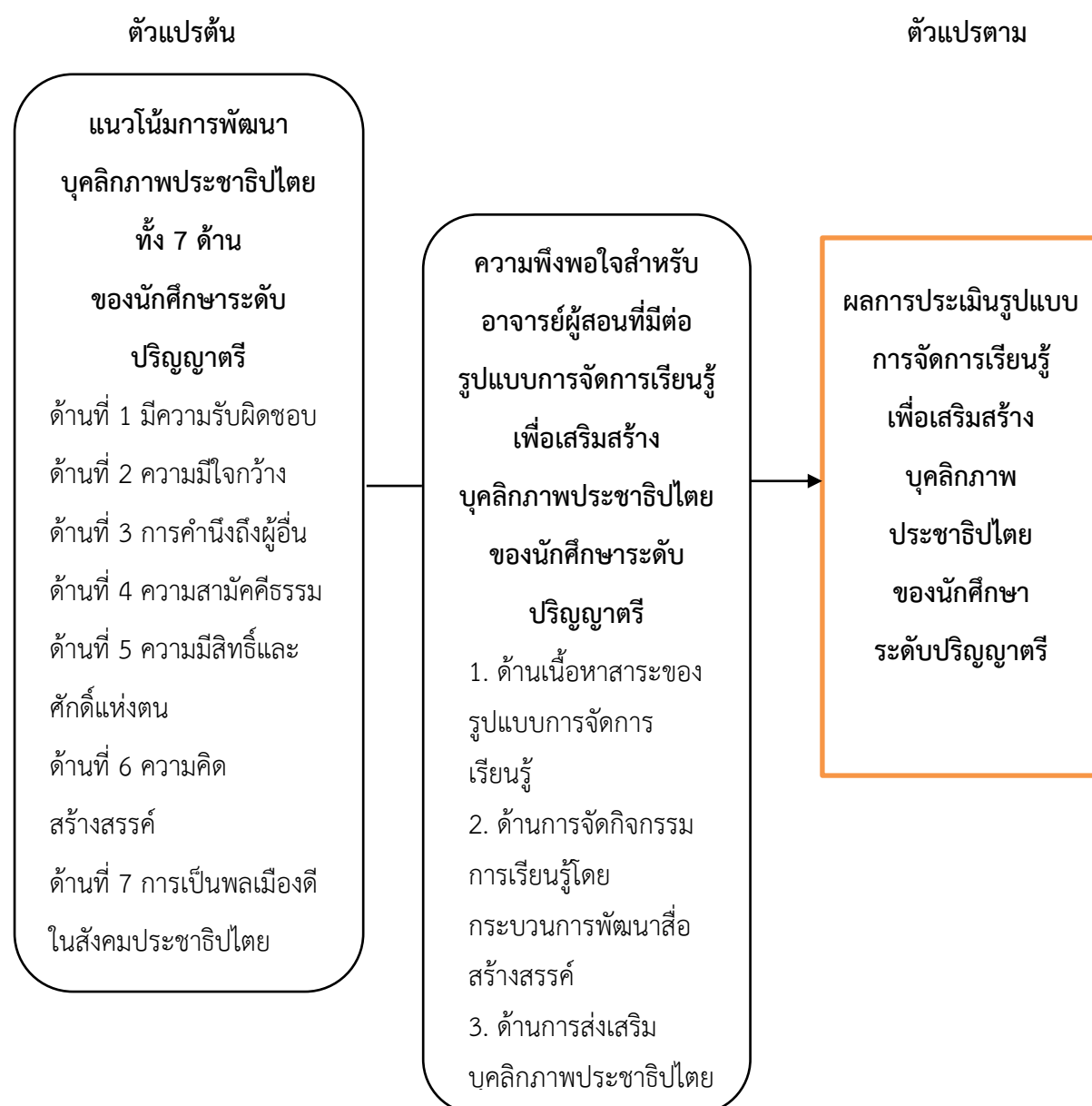
4.51 – 5.00	แปลความหมายเป็น	มากที่สุด
3.51 – 4.50	แปลความหมายเป็น	มาก
2.51 – 3.50	แปลความหมายเป็น	ปานกลาง

1.51 – 2.50	แปลความหมายเป็น	น้อย
1.00 – 1.50	แปลความหมายเป็น	น้อยที่สุด

จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. การศึกษาแนวโน้มการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

1.1 คะแนนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตลอด 4 สัปดาห์ เป็นส่วนที่ประเมินการเข้ากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยแสดงแนวโน้มในการพัฒนา 4 สัปดาห์ ผลการศึกษาภาพรวมการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมตลอด 4 สัปดาห์ในแต่ละด้าน คณะผู้วิจัยสรุปภาพรวมบุคลิกภาพในแต่ละด้าน และสรุปผลเป็นคะแนนเฉลี่ย 2.95 เมื่อศึกษาในรายละเอียดแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยตามเกณฑ์การประเมินในด้านความสามัคคีธรรมสูงที่สุด (คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.23) และน้อยที่สุดคือการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.65) โดยมีการพัฒนาบุคลิกภาพทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งหมด

1.2 ผลรวมบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน หลังเข้าร่วมกิจกรรมตลอด 4 สัปดาห์ คณะผู้วิจัยสรุปภาพรวมบุคลิกภาพในแต่ละด้าน และสรุปผลเป็นคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ผลการศึกษาพบว่า ผลรวมเฉลี่ยของการพัฒนาที่เพิ่มขึ้นในทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 15.75 โดยด้านที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ ความสามัคคีธรรม (คิดเป็นร้อยละ 23.02) และน้อยที่สุดคือ การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย (คิดเป็นร้อยละ 12.15) สามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า การพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยในทุก ๆ ด้านจากสัปดาห์แรกไปสู่สัปดาห์สุดท้ายนั้น มีแนวโน้มไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นทุกด้าน

1.3 ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยแต่ละสัปดาห์เพื่อประเมินผลบุคลิกภาพประชาธิปไตยในแต่ละด้าน เป็นคะแนนแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มในการพัฒนาที่ชัดเจนมากขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 4 โดยพบว่า บุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านที่ 1 มีความรับผิดชอบ ค่าของการพัฒนาจากสัปดาห์ที่ 1-2 พัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือสัปดาห์ที่ 3-4 และสัปดาห์ที่ 2-3 ตามลำดับ บุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านที่ 2 ความมีใจกว้าง ค่าของการพัฒนาจากสัปดาห์ที่ 1-2 พัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือสัปดาห์ที่ 3-4 และสัปดาห์ที่ 2-3 ตามลำดับ บุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านที่ 3 การคำนึงถึงผู้อื่น ค่าของการพัฒนาจากสัปดาห์ที่ 1-2 พัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือสัปดาห์ที่ 2-3 และสัปดาห์ที่ 3-4 ตามลำดับ บุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านที่ 4 ความสามัคคีธรรม ค่าของการพัฒนาจากสัปดาห์ที่ 1-2 พัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือสัปดาห์ที่ 3-4 และสัปดาห์ที่ 2-3 ตามลำดับ บุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านที่ 5 ความมีสิทธิ์และศักดิ์แห่งตน ค่าของการพัฒนาจากสัปดาห์ที่ 1-2 พัฒนาเพิ่มขึ้นมาก

ที่สุด รองลงมาคือสัปดาห์ที่ 2-3 และสัปดาห์ที่ 3-4 ตามลำดับ บุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านที่ 6 ความคิดสร้างสรรค์ ค่าของการพัฒนาจากสัปดาห์ที่ 1-2 พัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือสัปดาห์ที่ 2-3 และสัปดาห์ที่ 3-4 ตามลำดับ บุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านที่ 7 การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ค่าของการพัฒนาจากสัปดาห์ที่ 2-3 พัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือสัปดาห์ที่ 1-2 และสัปดาห์ที่ 3-4 ตามลำดับ

2. การศึกษาระดับความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$ และ $S.D. = 0.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$ และ $S.D. = 0.58$) เนื้อหาสาระของรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$ และ $S.D. = 0.60$) และด้านการส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$ และ $S.D. = 0.61$) โดยจากข้อมูลพบว่าผลการประเมินความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนเพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิสามารถสรุปได้ว่า อาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือเนื้อหาสาระของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และด้านการส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตย ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตามลำดับ ด้านเนื้อหาสาระของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระมีความหลากหลาย กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาสาระมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต เนื้อหาสาระมีความน่าสนใจ เหมาะกับวัยของผู้เรียน และเนื้อหาสาระมีความชัดเจนเข้าใจง่าย ตามลำดับ ด้านการส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตย อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมีสิทธิ์และศักดิ์แห่งตน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคำนึงถึงผู้อื่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคีธรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใจกว้าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมด คณะผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญที่เป็นข้อค้นพบและนำมาสรุปอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาแนวโน้มการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยจากการเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยตลอด 4 สัปดาห์ เป็นส่วนที่ประเมินการเข้ากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยแสดงแนวโน้มในการพัฒนา 4 สัปดาห์ โดยคณะผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นภาพรวมบุคลิกภาพในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยตามเกณฑ์การประเมินในด้านความสามัคคีธรรมสูงสุด รองลงมาได้แก่ ความมีสิทธิ์และศักดิ์แห่งตน, การคำนึงถึงผู้อื่น, ความคิดสร้างสรรค์, มีความรับผิดชอบ, ความมีใจกว้างตามลำดับ และน้อยที่สุดคือการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย โดยมีการพัฒนาบุคลิกภาพทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งหมด จะเห็นว่าแนวโน้มที่พัฒนาขึ้นของผู้เรียนเป็นผลจากการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการใช้ศักยภาพรอบด้านของผู้สอน สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ดีของ วิทยา พัฒนเมธาดา ที่เสนอว่า ผู้สอนต้องใช้ความรู้และความสามารถหลายด้าน สิ่งแรกที่เราควรทำคือ การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนว่าเป็นอย่างไร มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้มากน้อยแค่ไหน การแบ่งศักยภาพของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะทำให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนตามความเป็นจริง มีหลักในการแบ่งกลุ่มดังนี้ 1) กลุ่มเรียนรู้ช้า กลุ่มนี้จะเรียนรู้ได้ก็ต่อเมื่อได้รับการช่วยเหลือหรือสอนจากครูอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงจะเรียนรู้ได้สำเร็จตามเป้าหมาย 2) กลุ่มเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นกลุ่มที่ต้องได้รับคำชี้แนะ รูปแบบ วิธีการจากครูผู้สอนภายใต้การให้กำลังใจ การเรียนรู้จึงประสบความสำเร็จ 3) กลุ่มที่ต้องการอิสระในการเรียนรู้ เป็นกลุ่มที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ต้องการโอกาสในการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในหลายด้าน (วิทยา พัฒนเมธาดา, 2560 : ออนไลน์) ในขณะที่ไอแซก ได้ยืนยันธรรมชาติของเขาในการมองกระบวนการกลุ่มที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของมนุษย์ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ มีความรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความสามัคคีธรรม ความมีสิทธิ์และศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ส่งผลให้บุคคลนั้นอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย (Eysenck, 1970 อ้างถึงใน นพมาศ อึ้งพระ (ธีรเวคิน), 2546 : 30)

2. การศึกษาระดับความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถสรุปได้ว่า อาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของพงษ์พันธ์ พงษ์โสภา ที่ได้นำเสนอเรื่องการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ หรือมาจากการฝึกหัด ซึ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร และเป็นผลมาจากการฝึกหัด

เท่านั้น การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เป็นผลมาจากการใช้ยาหรือสิ่งเสพติด หรืออุบัติเหตุไม่ถือเป็นการเรียนรู้ โดยระบุว่า ความต่อเนื่องของกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลมาก มีผลทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรตามขีดความสามารถที่มีได้ ขึ้นอยู่ที่ครูผู้สอนจะออกแบบไปในทิศทางใด (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2542 : 98) สอดคล้องกับทฤษฎีของของอามง บัวศรี ที่เชื่อว่าประสบการณ์การเรียนรู้จะเป็นอย่างไร อยู่ที่กิจกรรมที่ผู้สอนจัดไว้ ถ้าจัดได้เหมาะสมและใช้วิธีการที่ดี ประสบการณ์การเรียนรู้ย่อมทรงคุณค่า ถ้าจัดไม่ดี ไม่เหมาะสม คุณค่าของประสบการณ์จะลดลง การเลือกกิจกรรมการเรียนรู้จึงควรเลือกจากประสบการณ์อันเป็นผลของกิจกรรมนั้น (อามง บัวศรี, 2542 : 119) เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในนิยามของสุรางค์ ไคว์ตระกูลระบุว่า ประสบการณ์นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ผ่านสิ่งแวดล้อมและการฝึกหัด การเปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้เรียนก็เช่นกัน (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2550 : 186)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า กระบวนการกลุ่มสำคัญต่อผู้เรียนในวัยนักศึกษาในหลาย ๆ ด้าน การวัดคะแนนเดี่ยวอาจได้ผลในระยะแรก แต่ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย เพราะประชาธิปไตยเป็นเรื่องของการแลกเปลี่ยนพูดคุยสื่อสารร่วมกัน การผลิตผลงานของผู้เรียนเป็นเพียงกลวิธีหนึ่งที่จะดึงหรือเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียน แต่ท้ายที่สุด ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะทำให้ตนเองได้รับการเรียนรู้ได้ดีแค่ไหน และจากการศึกษาพบว่า การเรียนรู้เพียงลำพัง ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของตนเอง ผู้เรียนจะไม่คำนึงถึงคนรอบข้าง การปฏิสัมพันธ์ การเคารพความคิดเห็น การมีใจกว้าง ฯลฯ แต่จะกังวลกับผลงานของตนเองมากกว่า ควรจัดให้มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ในทุก ๆ ชั้น จำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนด้วยกันได้พูดคุยแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน อาจจัดให้มีการดูแลกันระหว่างบัดดี้หรือระหว่างคนในห้องเรียนทั้งห้อง ทั้งนี้เพื่อการส่งต่อความรู้ที่ส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตย เช่น การเล่าเรื่องราวของตนเองหรือการฟังเรื่องราวของผู้อื่น หรือการวิพากษ์งานของบัดดี้ด้วยคำพูดเชิงบวก เป็นต้น ทั้งนี้ผู้สอนต้องไม่ลืมว่า กิจกรรมในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทุกชั้นนี้ ไม่ได้เน้นที่คะแนนแต่อย่างใด หากแต่เป็นผลงานใด ๆ ที่เชื่อว่าจะช่วยเสริมสร้างแนวโน้มการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้

1.2 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาระดับความพึงพอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีจำนวนกิจกรรมมากเกินไป อาจทำให้ทั้งครูผู้สอนและตัวผู้เรียนเหนื่อยหน่าย ควรแบ่งการ

จัดการเรียนรู้ออกเป็นย่อย ๆ อาจเป็นรายสัปดาห์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาตาม มคอ. 3 โดยระบุ จุดประสงค์ การเรียนรู้ สำคัญ สำคัญ การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ภาระงานหรือ ชิ้นงาน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ผลลัพธ์ของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นขั้น ๆ เพื่อความเข้าใจที่ ชัดเจน นอกจากนั้นควรระบุการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่ประกอบไปด้วย รายการประเมิน วิธีการ ประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมิน พร้อมทั้งสื่อแหล่งการเรียนรู้ด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยอาจใช้วิธีการสังเคราะห์บุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ นอกเหนือไปจาก 7 ด้านตามแนวคิดของไอแซคส์ เพื่อการประยุกต์ใช้แนวคิดอื่น ๆ มาสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

2.2 ควรขยายผลไปถึงผู้เรียนตั้งแต่ช่วงชั้นก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะการเสริมสร้าง บุคลิกภาพประชาธิปไตย ควรปลูกฝังให้ได้รับการส่งเสริมตั้งแต่เนิ่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางที่ช่วยกำหนด บุคลิกภาพก่อนที่พวกเขาจะเข้าใจเรื่องจิตสำนึกบนความคาดหวังของศีลธรรมและโครงสร้างสังคม

เอกสารอ้างอิง

- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: ธนรัช.
- นพมาศ อึ้งพระ (ธีระเวคิน). (2546). *ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพมหานคร: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรมต วรรณบวร, สุรพล สุยะพรหม และ บุษกร วัฒนบุตร. (2560). ความเป็นพลเมืองเพื่อการส่งเสริม ประชาธิปไตยในท้องถิ่น. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*. 6 (2), 85-100.
- ประไพลิน จันทน์หอม. (2559). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการถ่ายโยง องค์ความรู้ทางศิลปะของนักศึกษาศิลปศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศิลปศึกษา). คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญ์ ไชยนิชัย และคณะ. (2563). การพัฒนาสื่อสร้างแรงบันดาลใจด้วยกระบวนการในการพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อการทำงาน กรณีศึกษา รายการโทรทัศน์ตามรอยพระองค์ท่านผ่านครูสู่ห้องเรียน: สถานีวิทยุ โทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. *วารสารศิลปศาสตร์ราชมงคลสุวรรณภูมิ*. 3 (1), 51-64.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). *จิตวิทยาทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- เรณูมาศ มาอุ่น. (2559). การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. 9 (2), 169-176.

- วิทยา พัฒนเมธดา. (2560). การจัดการเรียนรู้ (Learning Management). ออนไลน์. แหล่งที่มา: <http://www.kansuksa.com/8/> [26 กรกฎาคม 2564]
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2549). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาโรช บัวศรี. (2520). ความหมายของประชาธิปไตยในแง่การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: หน่วยงานพิเศษกรมการฝึกหัดครู.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2550). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2548). เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548. (อัดสำเนา)
- Ricoeur, Paul. (1979). "The Model of the text: Meaningful Action Considered as a Text", 73-101. In Paul Rabinow and William M. Sullivan, eds., Interpretive Social Science. Berkeley: University of California Press.